

самоврядування. 2017. Вип. 2(33). С. 84-93. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=dums_2017_2_13 (дата звернення: 15.03.2020).

10. Федорчак О. Основні підходи до наукового визначення інвестиційного клімату. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 1/2 (46/47). Ч. 1. С. 162-171.

11. Федорчак О. Сучасні форми іноземних інвестицій як об'єкти державного регулювання. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 4(49). Ч. 1. С. 171-182.

12. Шаров О.М. Питання стратегії залучення прямих іноземних інвестицій у контексті дотримання інтересів економічної безпеки держави / О. М. Шаров // Стратегічні пріоритети [Текст]. – 2015. – № 1(34). – С. 41–50.

13. Як залучати прямі іноземні інвестиції. Практичний посібник для українських міст та районів. ПРООН, 2012. 128 с. URL: https://regionet.org.ua/files/02_How_to_attract_FDI_-_UA.pdf (дата звернення: 15.03.2020).

14. Strelchuk A. The effect of FDI entry-mode on economic growth: Ukraine / A. Strelchuk // A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of MA in Economics Analysis [Text] / School of Economics. – К. : [s. n.], 2012. – 43 p.

Самсонова Я.І.

аспірантка,

Комунальний заклад вищої освіти

«Дніпровська академія неперервної освіти»

Дніпропетровської обласної ради»

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Виклики ХХІ століття вимагають від державного управління відповідати новим вимогам, одна з яких – враховувати реалії інформаційного суспільства. У сучасному світі є нагальна потреба у створенні системи освіти, яка б сприяла самореалізації особистості та її адаптації до життя, умов якого постійно змінюються. Удосконалення інформаційної системи є найважливішим фактором підвищення

ефективності процесу управління у наш час. Різні галузі державного управління функціонують в умовах високої динамічності соціальних процесів, тому сучасні інформаційно-комунікаційні технології мають стати невід'ємним інструментом управлінської діяльності на всіх рівнях.

Постановка проблеми державного управління у сфері інформаційного забезпечення позашкільної освітньої діяльності є актуальною для вирішення низки проблем щодо вдосконалення порядку фінансування позашкільної освіти, матеріально-технічного та кадрового забезпечення, нормативно-правового та науково-методичного супроводу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання державного регулювання у сфері освіти України стали предметом наукового дослідження порівняно недавно. За останні роки різним аспектам цієї проблеми приділено чимало уваги в роботах В. Андрищенка, В. Журавського, М. Згуровського, С. Калашникової, В. Кременя, Т. Лукіної, В. Майбороди, С. Майбороди, Н. Протасової та ін. Однак проблема інформаційного забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності як механізму державного управління у вищезгаданих дослідженнях не розглядалася.

Метою роботи є визначення сучасного стану інформаційного забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності як механізму державного управління.

Розкриємо визначення базових термінів, які необхідні для того, щоб дати визначення поняття «інформаційне забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності».

Система позашкільної освіти – освітня підсистема, що включає державні, комунальні, приватні заклади позашкільної освіти; інші заклади освіти як центри позашкільної освіти; гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі закладів загальної середньої освіти, навчально-виробничих комбінатів, закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої; клуби та об'єднання за місцем проживання незалежно від підпорядкування, типів і форм власності; культурно-освітні, фізкультурно-оздоровчі, спортивні та інші заклади освіти, установи; фонди, асоціації, діяльність яких пов'язана із функціонуванням позашкільної освіти; відповідні органи управління позашкільною освітою і науково-методичні установи; інші суб'єкти освітньої діяльності, що надають освітні послуги у системі позашкільної освіти [2].

Термін «інформація» розглядається як сукупність різних повідомлень, відомостей, статистичних даних щодо соціальних, економічних, демографічних та інших взаємовідносин у суспільстві. Такі зведені дані, будучи зібраними, систематизованими і перетвореними в придатну для використання форму, мають важливе значення для державного управління позашкільною освітньою діяльністю. Державне управління позашкільною освітньою діяльністю базується на інформаційних потоках (зібраних вихідних та оброблених кінцевих даних), які є підґрунтям для прийняття управлінських рішень у цій сфері [1, с. 226].

Інформація про позашкільну освітню діяльність – це будь-яка інформація в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі щодо наявності, обсягів, порядку та умов отримання позашкільної освіти. Базуючись на термінологічних визначеннях, поданих в енциклопедії державного управління [1, с. 227], автор пропонує розуміти інформаційне забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності як сукупність технологій, методів, способів збирання, обробки інформації, пов'язаної з позашкільною освітою. Іншими словами, інформаційне забезпечення є видом забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності, спрямованою на збір, обробку, своєчасне та якісне надання інформації, необхідної для її ефективного функціонування.

Отже, інформаційне забезпечення є механізмом державного управління позашкільною освітньою діяльністю, який складається з певних послідовних процесів, технологій, практичних заходів, за допомогою яких органи державної влади цілеспрямовано впливають на систему надання позашкільної освіти.

Інформаційне забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності необхідно віднести до пріоритетних напрямів підвищення ефективності державного управління позашкільною освітою та постійно удосконалювати.

До інструментів інформаційного забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності можна віднести такі види комунікації: усна (конференції, пресконференції, семінари, дискусії, круглі столи, тренінги, особисті зустрічі); письмова (пресрелізи, брошури, буклети, опубліковані статті); ЗМІ (теле- та радіопрограми, відеофільми, інформаційні відеоролики, соціальна реклама); знакування (розроблення і затвердження офіційної символіки – логотипу, емблеми, слогана,

сувенірна продукція); сучасні інформаційно-телекомунікаційні технології (Інтернет, відеоконференції тощо).

Система інформаційного забезпечення позашкільною освітньою діяльністю є взаємозалежною та відповідним чином сформованою сукупністю організаційних, організаційно-правових, інформаційних, методичних, програмно-технологічних елементів, що забезпечує не обхідну якість прийнятих управлінських рішень у вказаній сфері за рахунок належних збору, підготовки та раціонального використання інформаційних потоків, доведення їх до керівників, суб'єктів, що надають та отримують послуги позашкільної освіти, зацікавлених сторін, громадськості. Інформаційне забезпечення позашкільної освітньої діяльності є складною системою, оскільки вона здійснює взаємозв'язок державних і недержавних суб'єктів, що надають послуги позашкільної освіти, відповідні органи державної влади та місцевого самоврядування, громадськість. Інформаційне забезпечення повинно сприяти прийняттю управлінських рішень, пов'язаних із наданням послуг позашкільної освіти у спосіб гнучкий, швидкий у реагуванні на індивідуальні потреби, запити отримувачів таких послуг. Інформаційне забезпечення детермінує в значній мірі виконання таких важливих завдань державного управління позашкільною освітньою діяльністю, як: моніторинг за якістю таких послуг, ефективністю їх надання, цільовим використанням виділених бюджетних коштів; контроль за дотриманням і виконанням суб'єктами, що надають послуги позашкільної освіти визначених державних стандартів, ліцензійних умов; аналіз факторів, що впливають на надання послуг позашкільної освіти, прогнозування обсягів, категорій населення для їх надання; розроблення та ухвалення відповідних нормативно-правових актів (законодавчих та підзаконних), оперативних управлінських рішень; аналіз обґрунтованості та юридичної правомірності прийнятих рішень.

До ключових проблем, які мають місце в процесі інформаційного забезпечення системи позашкільної освітньої діяльності, відносяться:

- відсутність єдиного електронного реєстру закладів, установ, інших організацій державної, комунальної та громадської форм власності, які є суб'єктами надання послуг позашкільної освіти;
- отримувачі послуг позашкільної освіти не достатньо обізнані щодо переліку та обсягів таких послуг;

– відсутність єдиної бази даних осіб, що отримують послуги позашкільної освіти, що унеможлиблює взаємодію між позашкільними освітніми закладами;

– переважна більшість позашкільних освітніх закладів і установ, які працюють у сільських регіонах, не мають достатнього фінансування та мотивації надання якісних послуг позашкільної освіти.

В умовах сьогодення все більшої актуальності набуває така складова інформаційного забезпечення функціонування системи позашкільної освітньої діяльності, як розроблення, впровадження та практичного використання в даній сфері сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій (далі – ІКТ). У цьому контексті важливо на державному рівні забезпечити створення, розвиток і захист національних та місцевих автоматизованих систем інформування про послуги позашкільної освіти (далі – АСІ), відповідних інформаційно-телекомунікаційних мереж та інфраструктури, інтегрування їх в єдиний інформаційний простір, забезпечити сумісність і взаємодію таких систем, а також інформаційну безпеку суб'єктів, що надають та отримують послуги позашкільної освіти. А відтак, нагальним є питання запровадження на базі сучасних інформаційних технологій автоматизованої інформаційної системи послуг позашкільної освіти (далі – АІСППО), в якій можна буде здійснювати сукупність зорганізованих процесів, пов'язаних з автоматизованим збиранням, зберіганням, обробкою, оновленням, пошуком, відображенням та виданням інформації, необхідної для ефективного функціонування системи надання послуг позашкільної освіти. Базовими складовими АІСППО є інформаційні ресурси, персонал, організаційно-технічні засоби, технології, методи, процедури та інструменти обробки інформації, а також носії інформації. Визначення змісту АІСППО та здійснення управління нею слід віднести до відання галузевого міністерства (Міністерства освіти і науки України) та його територіальних підрозділів департаментів, управлінь, які за функціональними обов'язками забезпечують організацію надання послуг позашкільної освіти.

Отже, першочерговим постає завдання розроблення та реалізації державної інформаційної політики в сфері надання послуг позашкільної освіти. Розробка інформаційних систем управління виходить з того, що державне управління постає як стабільна система з чіткими функціями і обов'язками державних службовців, підвищення ефективності роботи

яких пов'язане з вдосконаленням різноманітних взаємозв'язків між органами державного управління, громадянами тощо.

Список використаних джерел:

1. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Т. 2 : Методологія державного управління / Наук. ред. колегія: Ю. П. Сурмін, П. І. Надолішній та ін. К. : НАДУ, 2011. 692 с.

2. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 № 1841-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14/ed20150101#n13>